

Poznań, 1 lutego 1949

ADRES REDAKCJI:
Poznań, Limanowskiego 11
ADMINISTRACJI:
Poznań, Ratajczaka 40 I p.

KONTO P. K. O. nr V-945
NR TELEFONU 518-55j

PRENUMERATA:
rocznie . . . zł 240
kwartalnie . . . „ 60
pojedynczy numer . . . „ 20

OGŁOSZENIA:
dobre: 1 słowo . . . zł 10
napiś: 1 słowo . . . „ 20
reklamy 1 cm² . . . „ 20

Wychodzi 2 razy w miesiącu

PROTOKÓŁ

spisany dnia 10-go stycznia 1949 r. w Państwowym Zakładzie Emerytalnym w Warszawie ul. Inflancka 6 z okazji nadzwyczajnego Zjazdu Delegatów Związku Polskich Zrzeszeń Emerytów Państwowych i Wojskowych.

Początek o godzinie 10 tej.

Obecni na sali: Zarząd Związku Polskich Zrzeszeń Emerytów Państwowych i Wojskowych w komplecie, przedstawiciele Ministerstwa Obrony Narodowej ppłk. Czarnowski Antoni i radca ob. Growiński Antoni, z Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej radca Ob. Biernat oraz Naczelnny Dyrektor Państwowego Zakładu Emerytalnego Ob. Sadkowski Henryk. Na zjeździe tym zjawili się oprócz członków warszawskich 120 delegatów z poszczególnych związków emerytów państwowych — a mianowicie z Rawicza, Pleszewa, Kalisza, Radomia, Warszawy, Tarnowa, Poznania, Koła, Zakopanego, Kluczborka, Grudziądza, Wrocławia, Krakowa, Suwałek, Przeworska, Leżajska, Mielca, Sopotu, Płocka, Lublina, Torunia, Włodawy, Łodzi, Rypina, Bytomia, Krosna, Gniezna, Białegostoku, Wołomina, Przemyśla, Gdańska, Inowrocławia, Bydgoszczy, Milanówka, Łomży, Ostrowa, Dębicy i Konina.

Zjazd zagał prezes Gízella witając przedstawicieli władz oraz delegatów i gości i stwierdził, że Zarząd Związku Polskich Zrzeszeń Emerytów Państwowych i Wojskowych widział się zmuszonym do zwołania dzisiejszego nadzwyczajnego zjazdu, celem zajęcia stanowiska odnośnie proponowanej nowelizacji ustawy emerytalnej idącej w tym kierunku, iż proponuje się celem ujednolicenia zaopatrzeń emerytalnych i rentowych, przyznanie wszystkim emerytom i rencistom jednakowego zaopatrzenia w kwocie 3 tysiące złotych miesięcznie, zaś dla wdów po emerytach i rencistach 2.100 złotych miesięcznie. Ponadto projekt nowelizacji przewidywałby zniesienie wypłat emerytur i rent wdowom, które nie ukończyły 50 roku życia.

Prezes Gízella zdał sprawę z poczynionych przez Zarząd Związku Polskich Zrzeszeń Emerytów Państwowych i Wojskowych starań w celu zapobieżenia takiemu załatwieniu sprawy emerytów, a opierając się na obowiązujących dotychczas przepisach pragmatyki służbowej i ustawy emerytalnej naprowadził zasadnicze różnice pomiędzy emerytami państwowymi a rencistami Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Nawiązując do pisma Prezydium Rady Ministrów z dnia 24. 12. 48. r. ogłoszonego w „Emerycie” nr 2/49 Zarząd Związku wniósł memoriał do Premiera R. P. Ob. Cyrankiewicza. Ponadto delegacja Związku Zrzeszeń interweniowała w dniu 8 stycznia 1949 r. w Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej, które opracowało odnośny projekt nowelizacji oraz w Ministerstwie Skarbu, pod którego opieką emeryci państwowi i wojskowi pozostają.

W przeszło godzinnym posłuchaniu u Obywatela Ministra Pracy i Opieki Społecznej Kazimierza Rusinka, w którym brał również udział Ob. Wiceminister Witaszewski, delegacja nasza złożona z prezesa Gízelli i wiceprezesa Łuszczwskiego przedstawiła położenie emerytów państwowych i wojskowych oraz wdów i sierót oraz skutki, jakie niechybnie wywoła zamierzona nowelizacja, nie wiążąca się ani z pragmatyką służbową, ani z ustawą uposażeniową, kolidującą z postanowieniami ustawy emerytalnej, które nie określała kwotowej wysokości uposażeń emerytalnych, ale stosowała te uposażenia do posiadanych stopni służbowych, grup i szczebli uposażenia w służbie czynnej.

Obaj Obywatele Ministrowie zapewnili delegację, że kwestię zmiany uposażeń pracowników emerytalnych pozostawiają otwartą i że w naj

blższym czasie zostanie ona ponownie przedyskutowana.

Emeryci państwowi i wojskowi popierają w całej pełni domaganie się rencistów o podwyższenie zaopatrzeń rentowych do norm zapewniających minimum egzystencji i widzieliby z najwyższym zadowoleniem podniesienie ich stopy życiowej, nie mogą jednak pominąć ważnego dla życia społecznego i państwowego momentu konieczności moralnego podciągnięcia rencistów w wyż.

Emeryt państwowy nawet na emeryturze podlega na wypadek popełnienia przestępstwa dochodzeniom dyscyplinarnym, grożącym odebraniem emerytury, rencista takim ograniczeniom nie podlega, może być sądownie ukarany za przestępstwa, ZUS mimo wszystko będzie wypłacać mu jego zaopatrzenie, gdyż nie ma sankcyj prawnych na takie wypadki.

Tu leży zasadnicza różnica między emerytem a rencistą Zusu, a także i w okresie długości pracy przewidzianej dla emeryta w stosunku do rencisty dla uzyskania praw do zaopatrzenia spoczynkowego. Dlatego emeryci państwowi nie mogą zgodzić się na równanie w dół, w celu ujednolicenia ich zaopatrzeń z zaopatrzeniami rencistów, uważają za racjonalniejsze podwyższenie zaopatrzenia emerytów państwowych, wojskowych, wdów i sierót do norm wystarczających do życia z zapewnieniem minimum egzystencji i podciąganie rencistów do uzyskania zrównania z emerytami, w celu zharmonizowania i ujednolicenia systemu zaopatrzeń.

Po odczytaniu wniesionych memoriałów prosił prezes delegatów do oświadczenia się na temat projektu nowelizacyjnego.

Do głosu zaisało się 14 delegatów, których wywody brzmiały jak następuje:

Delegat Madej z Tarnowa — sprzeciwił się proponowanej nowelizacji i wykazał, że emeryci państwowi wspólnie z klasą robotniczą walczyli o wolną i niepodległą Polskę, oraz o prawa świata pracy.

Zgadza się z zarządzeniami Prezydium Związku i dziękuje w imieniu Zrzeszeń Emerytalnych za zwołanie dzisiejszego Zjazdu.

Delegat inż. Soczyński z Radomia zilustrował faktami z własnego życia walkę czynnych pracowników państwowych z caratem, oraz współpracę z ruchem rewolucyjnym rosyjskim, opisał prześladowania postępowych pracowników państwowych przez sanację, oraz zobrazował udział w walkach podczas oblężenia Warszawy w 1939 r. i w powstaniu warszawskim. Emeryci proszą o uchylenie zawieszenia art. 6-go ustawy emerytalnej.

Delegat Tarczewski z Poznania przedstawił wyczerpująco położenie licznych rzesz wdów i sierót emeryckich, które przez stratę swoich żywicieli i samotność zasługują na szczególną opiekę państwa i społeczeństwa. Prelegent podkreślił, że zamierzone zniesienie zaopatrzeń wdów, które nie przekroczyły 50 roku życia byłoby dla nich bolesnym ciosem i niedocenieniem ofiary, jaką mężowie ich złożyli w walce z najeźdźcą.

Delegatka Rajkowska z Wrocławia przedstawiła ciężkie położenie emerytów na ziemiach odzyskanych i wyraziła żal, że projekt nowelizacyjny zamierza ukrócić nabyte prawa zapoznając zasługi emerytowanych pracowników państwowych i wojskowych dla dobra Państwa i społeczeństwa. Cały świat emerycki domaga się uchylenia art. 6 ustawy emerytalnej.

Delegat Markiewicz z Bydgoszczy poruszył sprawę Spółdzielni Emeryckich Oszczędnościowo-Pożyczkowych i żalił się, że na podstawie obecnego poparcia dla tych Spółdzielni. Związki poniosły znaczne koszty połączone z zarejestrowaniem statutów i dopełnieniem wszelkich formalności, obecnie zaś na skutek zmiany decyzji przez Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej nie mają z czego pokryć poniesionych wydatków. Spółdzielnie miały dopomóc emerytom w ich ciężkim położeniu przez umożliwienie tworzenia warsztatów pracy, obecnie i ta nadzieja zawiodła.

Delegat Jurkiewicz Jan z Milanówka żalił się, że wszystkie starania o wypłacenie ekwiwalentu za chleb, makę, kaszę i cukier należących się posiadaczom kart żywnościowych nie odniosły skutku, podczas gdy ZUS wypłacił swoim podopiecznym wszystkie należności nie pytając o wiek i nie żądając dopełnienia rozmaitych formalności, których domaga się Państwowy Zakład Emerytalny.

Delegatka Nowakówna Zofia z Krosna omówiła problem emerycki z punktu widzenia pedagogicznego. Stawiła wniosek o uchylenie zawieszenia art. 6 ustawy emerytalnej.

Delegat mjr Toczek z Przemyśla wyraził gorące uznanie i serdeczne podziękowanie w imieniu Związku Emerytów w Przemyśle dla Zarządu Zw. Polskich Zrzeszeń Emerytów za jego niestrudzoną pracę dla polepszenia doli emerytów państwowych i wojskowych i zdaje mu się, że będzie wyrazicielem wszystkich obecnych, jeżeli zwróci się z prośbą, by Zarząd nie zniechęcał się trudnościami i prowadził nadal obronę emerytów państwowych i wojskowych w tym samym kierunku. Podczas tego przemówienia wszyscy obecni powstałi z miejsc i długotrwałymi oklaskami dali wyraz, że zgadzają się całkowicie z wywodami i prośbą mówcy. Mjr Toczek wnosi o przywrócenie mocy art. 6 ustawy emerytalnej.

Delegat Gołąb z Inowrocławia żalił się, że żony emerytów i wdowy po emerytach państwowych i wojskowych nie posiadają prawa do ulgowych przejazdów kolejami i wnioś o przyznanie wyżej wymienionych ulg, gdyż uposażenie emerytów i wdów nawet gdyby zostały podwyższone nie wystarczą do życia.

Delegatka Bieganowska z Sopot pozdrowiła zebranych imieniem wszystkich emerytów z Wybrzeża, opisała położenie emerytów, ich skrajną nędzę i bezowocne starania o przydział mieszkań, których według oświadczenia prelegentki na Wybrzeżu nie przyznaje się emerytom. Prosi Zarząd Związku o interwencję w tej sprawie u właści-

wych czynników, prosi o uchwałę w kierunku opieki Państwa nad emerytami, wdowami i sierotami.

Delegat Kapłański z Poznania podał do wiadomości, że Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej wydało ocenę kosztów utrzymania jednej osoby w domu starców, wynoszących 7.000 złotych miesięcznie. Wychodzi z założenia, że zaopatrzenie minimalne emeryta powinno wynosić przynajmniej 7.000 zł ustalone dla utrzymania jednej osoby w domu starców. Stawia wniosek o uchwalenie minimum egzystencji dla emerytów w tej wysokości.

W dalszych wywodach wyraził przekonanie, że problem emerycki jako nadzwyczaj skomplikowany nie da się załatwić jednym pociągnięciem pła w postaci nowelizacji i zrównania emerytów państwowych z rencistami ZUS.

Delegat Bąk z Gniezna wyraził zdziwienie, że czynnym pracownikiem zaliczono czas pracy pod czas okupacji, podczas gdy emerytom nie zamierza się wypłacić zaległych za czas okupacji emerytur. Z przykrością stwierdza, że w Gnieźnie dzieci emerytów nie mają prawa do kart mlecznych i dziwi się, że przecież to są dzieci jednego społeczeństwa, dzieci weteranów pracy. Tak samo na terenie Gniezna nie ma dla emerytów masła reglamentowanego. Prosi Rząd o zaopiekowanie się emerytami.

Delegatka Milwidowa z Bydgoszczy opisała życie emerytów w Bydgoszczy i na terenie Pomorza. Związek w Bydgoszczy czyni co może, ażeby w drodze samopomocy ulżyć ciężkiej doli miejscowych emerytów. Zasadniczą poprawę sytuacji widzi tylko w wydatnej podwyżce emerytur, która zaspokoi minimum egzystencji. W imieniu dziesiątek tysięcy wdów po emerytach państw. i wojskowych prosi o poczynienie wszelkich możliwych starań w kierunku utrzymania dotychczasowego brzmienia ustawy emerytalnej, gwarantującej wdowom zaopatrzenie wdowie.

Ponieważ lista mówców została wyczerpana, Prezes Gizella udzielił wyczerpujących wyjaśnień na ich zasadnicze pytania, po czym zgodnie z wnioskami prelegentów odczytał treść rezolucyj.

Po jednogłośnym uchwaleniu rezolucyj zabrał głos Naczelny Dyrektor Państwowego Zakładu Emerytalnego Ob. Henryk Sadkowski i oświadczył, że nie zabierał głosu na początku Zjazdu, ażeby nie sugerować obecnym toku obrad i treści dyskusji. Zaznaczył, że zagadnienie emerytalne jest bardzo skomplikowane, stanowi ono przedmiot głębokich rozważań przez czynniki decydujące i nie zostało dotychczas ostatecznie zadecydowane.

Odnośnie wyrażonych wątpliwości na temat dodatków rodzinnych wyjaśnił Ob. Dyrektor, że od 1 stycznia 1949 r. obowiązują następujące dodatki dla dzieci emerytów, a mianowicie:

na pierwsze dziecko 1650 zł, na drugie 1950 zł, na trzecie i każde następne 2250 zł miesięcznie. Sieroty otrzymują te same stawki. Dzieci emerytów i sieroty, jeżeli się kształcą, otrzymają do-

datki przejściowe i pensje sieroce do 24 roku życia, jednak te, które się nie kształcą, otrzymają dodatki przejściowe na pierwsze dziecko 650 zł, na drugie 800 zł, na trzecie i dalsze 1000 zł do 18 roku życia.

Ob. Dyrektor Naczelny odnośnie ekwiwalentu za karty żywnościowe wyjaśnia, jak to podano w „Emerycie” Nr 2/49 dodając, że ekwiwalent ten należy się tylko za miesiące listopad i grudzień i jest tak niski, że staranie się o dokumenty, na podstawie których dodatek ten może być wypłacony, pociągnie za sobą większe wydatki aniżeli sam ekwiwalent. Otrzymawszy od Zarządu Związku Zrzeszeń Emerytalnych adresy wszystkich Zrzeszeń emeryckich należących do Związku, będzie wysyłał do wszystkich tych Zrzeszeń komunikaty w sprawach aktualnych i zasadniczych, by zapobiec niepotrzebnej korespondencji absorbującej personel tak, iż nie ma on czasu na załatwianie właściwych czynności obliczania i wypłacania emerytur i dlatego te sprawy zalegają. Komunikaty te otrzyma czasopismo „Emeryt” w celu ogłaszania.

Ob. Dyrektor zwrócił się w końcu do delegatów z życzeniem by uspokoił osoby, które na skutek zagubienia dokumentów nie mogą udowodnić wszystkich lat służby i doradził im, by starały się o wymiar zaopatrzenia na razie za lata udowodnione dokumentami, gdyż w tym wypadku nie tracą oni praw do dalszego zaopatrzenia po udowodnieniu pozostałych lat.

Wyczerpujące wyjaśnienia Ob. Dyrektora podzielały kojąco na zaniepokojone umysły i pogłębiły zaufanie jakim rzesze emerytów darzą Państwowy Zakład Emerytalny.

Prezes Gizella podziękował w serdecznych słowach imieniem Zjazdu Ob. Sadkowskiemu za udzielenie sali na Zjazd, za zaszczytowanie Zjazdu swoją obecnością i za udzielone wyjaśnienia. Emeryci wiedzą, że mają w Obywatelu Dyrektora życzliwego orędownika.

Ponieważ porządek obrad został wyczerpany i nikt więcej głosu nie zabierał, przewodniczący podziękował przedstawicielom Władz za cierpliwe wysłuchanie wszechstronnego naświetlenia sprawy emeryckiej oraz delegatom za poważne i rzeczowe obrady i poniesione trudy podróży w dzisiejszych ciężkich warunkach i zamknął Zjazd o godzinie 14-tej.

Na tym protokół zakończono i podpisano.

(—) Tarczewski Leon (—) Zygmunt Gizella
w z. sekretarz prezes

KOMUNIKAT WROCŁAWIA

Doroczne Walne Zebranie członków Koła Wrocław odbędzie się w niedzielę, dnia 13 lutego 1949 w sali O. K. Z. Z. o godzinie 10-tej.

Zarząd podaje do wiadomości, że nie może odpowiadać na listy, do których nie dołączono znaczka pocztowego wzgl. pocztówki na odpowiedź.

Koło Związku ma nr P. K. O. VIII. - 1430.

Nowe opłaty za wczasy pracownicze

Z dniem 1 stycznia 1949 r. zaszyły w działalności wczasów pracowniczych liczne zmiany. Objęto nimi także opłaty za korzystanie z domów wypoczynkowych.

Zmiany w tej dziedzinie podyktowane zostały w pierwszym rzędzie koniecznością skalkulowania kosztów utrzymania na poziomie kosztów rzeczywistych, które nie mieszczą się w 350,— zł za osobodzień, przyjętych w kalkulacji dotychczasowej. Na rok 1949 koszt ten obliczony został na 450,— zł dziennie.

W ramach tej kwoty — przyjętej jako stawka jednolita we wszystkich domach wypoczynkowych i w stosunku do wszystkich wczasowiczów — opłata samych wczasowiczów została zróżniczkowana bardziej niż dotychczas. Bowiem zamiast na 2 podzielono pracowników na 3 grupy zarobkowe, partycypujące w ogólnych kosztach utrzymania od 18% — 45%. W liczbach bezwzględnych wzrost opłat pracowników za wczasy wynosi od 80,— zł do 200,— zł za osobodzień. Opłaty w tych 3 grupach ilustruje następująca tabela:

przy zarobku brutto

do 10.000,— zł wynoszą one 80,— zł za dzień
do 18.000,— zł wynoszą one 140,— zł za dzień
ponad 18.000,— zł wynoszą one 200,— zł za dzień

(Fakt, że dalsza progresja ustaje przy zarobkach ponad 18.000,— zł, znajduje swoje wytłumaczenie w wyścigu pracy. Idzie o to, żeby nie obciążać zanadto przodowników pracy, którzy korzystają z wczasów).

Pracownik udający się na wczasy zdrojowiskowe na mocy skierowania 3-tygodniowego płaci tylko opłatę za 14 dni, ponieważ koszt pobytu w 3-cim tygodniu pokrywa w całości Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Członkowie rodzin pracowników płacą pełną stawkę za osobodzień tj. 450 zł również; w 3-cim tygodniu. Dzieci poniżej lat 7-miu uważa się za pełnych członków rodziny i opłaty za nie wynoszą 100% kosztów osobodnia. (Dzieci te mogą korzystać z wczasów tylko w specjalnych domach dziecka i matki).

Osoby będące w delegacji służbowej uiszczają również opłatę pełną tj. 450,— zł dziennie.

Pracownicy nie mający skierowania na wczasy, a korzystający z pobytu w domu wypoczynkowym w miarę wolnych miejsc na podstawie legitymacji związkowej płacą 500,— zł dziennie.

Opłaty za poszczególne świadczenia dla tej kategorii wczasowiczów wynoszą:

śniadanie	— 80,— zł
obiad	— 140,— zł
podwieczorek	— 60,— zł
kolacja	— 100,— zł
nocleg	— 120,— zł

Razem 500,— zł

Pracownik opłaca należność tylko za siebie. pracodawcy wpłacają swój udział na innej drodze niż dotychczas). Opłaty uiszcza się z góry i to w całości za cały okres pobytu w chwili otrzymania skierowania. Opłat za wystawienie skierowania nie pobiera się, natomiast po przybyciu do domu wypoczynkowego pobierana jest kilkudziesięciozłotowa opłata meldunkowa.

Żadnych dalszych opłat pracownik nie uiszcza — w szczególności nie płaci za przejazd koleją, który jest bezpłatny w obie strony 3-cią klasą pociągu pośpiesznego za dopłatą różnicy według obowiązującej taryfy normalnej). Członkowie rodziny pracownika opłacają pełną należność za przejazd koleją.

Powyższe stawki kosztów utrzymania na wczasach podajemy do wiadomości tym, którzy żalą się, że utrzymanie w Schronisku Emerytów, wynoszące dla emerytów i emerytek 2000 zł dla wdów 1500 zł było za drogie. Związek dokłada co miesiąc najmniej 50.000 zł na utrzymanie pensjonariuszów i opłacenie służby, fundusze Związku wyczerpują się, dlatego Administracja Schroniska musiała podwyższyć powyższe stawki od dnia 1 lutego 1949 na kwotę 2,400 zł dla emerytów i emerytek i na 1,800 zł dla wdów.

Administracja Schroniska

Ulgi kolejowe dla kontraktowych pracowników państwowych opłacanych z kredytów rzeczowych

Instrukcja Prezydium Rady Ministrów z dnia 20. 5. 1947 r. unormowała w sposób jednolity wydawanie legitymacji dla pracowników urzędów i innych instytucji państwowych.

W paragrafie 4 wspomnianej instrukcji czytamy, że zaliczono państwowych pracowników kontraktowych opłacanych z kredytów rzeczowych do grupy, której nie przysługuje prawo do ulg kolejowych. Przyznano zaś prawo do tych ulg pracownikom kontraktowym (umownym), z którymi zawarto umowy na czas nieokreślony i którzy wykony-

nują funkcje przewidziane dla stanowisk urzędników państwowych.

Uważając, że conięcie zniżek kolejowych pracownikom kontraktowym opłacanym z kredytów rzeczowych jest sprzeczne z artykułem 9 dekretu z dnia 14. 5. 46 r. o tymczasowym unormowaniu stosunku służbowego funkcjonariuszów państwowych, KCZZ — na wniosek zainteresowanych związków zawodowych — zwróciła się do Prezydium Rady Ministrów z memoriałem w tej sprawie.

Prezydium Rady Ministrów, popierając stano-

Abonujcie i popierajcie czasopismo „EMERYT”

wisko KCZZ, wystąpiło z odpowiednim wnioskiem do Ministerstwa Komunikacji, które w piśmie swym z dnia 9. 6. 48 r. Nr III. 1—3 2/19/48 uznało w zupełności słusność wniosku Prezydium Rady Ministrów o rozszerzenie uprawnień do ulg przejazdowych na P. K. P. na wszystkich pracowników państwowych bez względu na paragraf budżetu państwowego, z którego są opłacani.

Dnia 13 grudnia 1948 r. Prezydium Rady Ministrów wydało okólnik w tej sprawie treści następującej:

„Poczynając od dnia 1 stycznia 1949 r. prawo do ulg przy przejazdach kolejami państwowymi na P. K. P., przysługujące dotychczas wyłącznie pracownikom państwowym opłacanym z kredytów osobowych, przysługiwać będzie również pracownikom państwowym opłacanym z kredytów rzeczowych oraz ich żonom i dzieciom do lat 14. Prawo to przysługiwać będzie tylko pracownikom państwowym (ich żonom i dzieciom do lat 14) opłacanym z kredytów rzeczowych, którzy zajmują stanowiska służbowe przewidziane w tabelach stanowisk, a mianowicie w załączniku do rozporządzenia Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 27 grudnia 1944 r. (Dz. U. R. P. Nr 16, poz. 90) z późniejszymi zmianami, w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 24 lipca 1935 roku o zaliczeniu poszczególnych grup funkcjonariuszów niższych i ustaleniu ich tytułów (Dz.

U. R. P. Nr 56, poz. 360), w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 1948 r. o zmianie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1933 r. o zasadach zaszerogowania funkcjonariuszów państwowych do grup uposażenia i automatycznego przechodzenia nauczycieli do wyższych grup uposażenia, o dodatkach lokalnych, funkcyjnych i służbowych oraz o umundurowaniu niższych funkcjonariuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr 44, poz. 321) oraz w innych rozporządzeniach Rady Ministrów wymieniających stanowiska służbowe w urzędach i instytucjach państwowych.

W związku z powyższym w instrukcji o zaopatrywaniu pracowników państwowych i ich żon w legitymacje urzędowe oraz o stosowaniu ulg taryfowych przy przejazdach koleją (okólnik z dnia 10 maja 1947 r. Nr 25, O—III—29/2) wprowadzić należy następujące zmiany:

1. w Par. 4 „Ulg przy przejazdach kolejami państwowymi” skreśla się na stronie 7 pkt. Ib;
2. w Par. 4 pkt. C 2 na stronie 9 skreśla się w końcu zdania litery „i b”).

Wymienione zmiany wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1949 r.”.

O ulgach kolejowych dla emerytowanych pracowników samorządowych i dla żon pracowników emerytalnych decyzja dotychczas nie zapadła.

Rozszerzenie listy osób uprawnionych do pobierania rent inwalidzkich

Dekretem z dnia 25 października 48 r. o zmianie ustawy z dnia 17. 3. 32 r. o zaopatrzeniu inwalidów (Dz. U. R. P. Nr 50 z dnia 30. 10. 48 r., poz. 387) wciągnięci zostali w zakres osób uprawnionych do zaopatrzenia ze Skarbu Państwa (renty wojenne) inwalidzi wojenni i wojskowi oraz osoby po poległych, zmarłych i zaginionych w związku ze służbą wojskową i po zmarłych inwalidach wojennych z następujących armii:

Z armii niemieckiej w czasie wojny od 1. 9. 39 r. do 9. 5. 45 r. — o ile posiadają stałe zaświadczenie na podstawie przepisów o wyłączeniu ze społeczeństwa polskiego wrogich elementów albo prawomocne postanowienie sądu grodzkiego, orzekające rehabilitację w pełnym rozmiarze albo postanowienie prokuratora stwierdzające, że czyn nie podlega ściąganiu a odnośnie Ziemi Odzyskanych (autochtoni), jeżeli w okresie wojny byli stałymi mieszkańcami Ziemi Odzyskanych lub b. Wolnego Miasta Gdańska i uzyskali obywatelstwo polskie,

z armii niemieckiej wojny 1914/18 r., jeżeli w czasie wojny 1939/45 r. byli stałymi mieszkańcami Ziemi Odzyskanych lub b. Wolnego Miasta Gdańska i mieli przyznane prawo do zaopatrzenia inwalid, przez władze niemieckie oraz uzyskali obywatelstwo polskie;

z armii obcych w czasie wojny po 1. 8. 1914 r. repatriowani na teren Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli mieli przyznane zaopatrzenie inwalidzkie w państwie, którego byli obywatelami lub warunki do jego uzyskania z tytułu zaistniałego po 31. 8. 1939 r.;

z wojska niemieckiego w czasie pokoju po 27.

12. 1918 r., jeżeli w czasie wojny 1939/45 r. byli stałymi mieszkańcami Ziemi Odzyskanych lub b. Wolnego Miasta Gdańska i mieli przyznane prawo do zaopatrzenia inwalidzkiego przez władze niemieckie oraz uzyskali obywatelstwo polskie;

z wojska innych państw obcych w czasie wojny po 11. 11. 1918 r., o ile mieli przyznane prawo do zaopatrzenia inwalidzkiego lub warunki do jego uzyskania i zostali repatriowani na teren Rzeczypospolitej Polskiej.

Poza tym przywraca dekret z 25. 10. 48 r. prawo do zaopatrzenia pozostałym po inwalidach, którzy w chwili śmierci nie otrzymywali zaopatrzenia pieniężnego z powodu jego zawieszenia na podst. art. 71 ust. z 17. 3. 32 r. w brzmieniu rozporz. z 28. 10. 33 r. i późniejszych zarządzeń oraz przyznaje prawo do zaopatrzenia inwalidzkiego na podstawie ustawy z dnia 17. 3. 32 r. o zaopatrzeniu inwalid. — do czasu uregulowania uprawnień osobną ustawą — również żołnierzom i funkcjonariuszom Służby Bezpieczeństwa Publicznego, do których zalicza się także Milicję Obywatelską, członków Ochotniczej Rezerwy Milicji Obywatelskiej i Straż Więzienną oraz osobom po nich pozostałym

Za pozostałych uważa się:

a) wdowę, a w przypadku, gdy poległy, zmarły lub zaginiony nie pozostawił wdowy — osobę, z którą ostatnio pozostawał w faktycznej wspólnocie małżeńskiej w ciągu co najmniej jednego roku, jeżeli ze związku tego urodziło się dziecko; lub w ciągu trzech lat, — jeżeli związek był bezdzietny,

b) dzieci z małżeństwa i przysposobione,
c) dzieci poza małżeństwem, pasierbów i dzieci ofiar wojny przyjęte na wychowanie,
d) rodziców,
e) osoby przysposabiające, jeżeli przysposobienie nastąpiło przed doznaniem uszkodzenia zdrowia przez zmarłego oraz jeżeli poległy lub zmarły był ich jedynym żywicielem.

Pozostałych po inwalidach z ruchu podziemnego i partyzanckiego w walce o wyzwolenie Polski w okresie okupacji hitlerowskiej.

Wszystkie powyżej wyliczone osoby, o ile zamierzają korzystać z przysługujących uprawnień, winny zgłosić roszczenia o zaopatrzenie inwalidzkie w ciągu roku od wejścia w życie dekretu tj. najdalej do 30. 10. 1949 r.

Inwalidzi wnoszą roszczenia do kompetentnego w/g. miejsca zamieszkania Starostwa Powiatowego, posiadającego Referat Spraw Inwalidzkich, a osoby pozostałe po poległych, zmarłych i zaginionych oraz po zmarłych inwalidach do właściwej Izby Skarbowej — Wydział Rent.

Listy z Kraju

Sopot: W dniu 30 grudnia 48 r. o godz. 18-tej w sali Ligi Morskiej w Sopocie odbyło się pierwsze towarzyskie zebranie członków Koła Związku Emerytów Państwowych i Wojskowych w Sopocie, z racji tradycyjnego opłatka.

Uroczystość otworzył pięknym okolicznościowym przemówieniem przedstawiciel Parafii „Gwiazdy Morza”, ks. A. Pestka, poczem zebrani przełamali się opłatkiem, życząc sobie wzajemnie lepszego Nowego Roku.

Przy herbatce, przeplatanej krótkimi przemówieniami, odegraniem na fortepianie i odśpiewaniem kolend, oraz swobodną gawędą, — szybko upłynęły naszym emerytom chwile wieczoru.

Na specjalne podkreślenie zasługuje miły i pogodny nastrój, wytworzony przez Zarząd Koła oraz wszystkich zebranych, czujących się dobrze i swobodnie w swoim gronie. Dowodem tego stało się postanowienie emerytów, żeby podobne zebrania towarzyskie urządzać w miarę możliwości częściej.

Lubaczów: Na Walnym Zebraniu Koła naszego w dniu 19. grudnia 1948 wybrani zostali do Władz Związku a to jako członkowie Zarządu Stanisław Żyrnicki przewodniczący, Jan Mańkowski zastępca, Aurelia Tabackowa sekretarz, Katarzyna Lejowa zast. sekr., Michał Dobrowolski skarbnik, Józef Wolańczyk zast. skarbn., do Komisji Rewizyjnej Antoni Markiewicz, Józef Hrycak i Jan Kąpłon.

Płock: Przeczytawszy książkę „Niemiecki Nałot” nie mogę powstrzymać się od obowiązku złożenia jej autorowi, naszemu Szanownemu Prezesowi Ob. Gizelli serdecznych gratulacji za to znakomite ujęcie i opracowanie tak interesującego tematu. Książka ta powinna być przeczytana przez każdego Polaka, znaleźć się w każdej czytelni, wypożyczalni i bibliotece. Opisane przeżycia są bardzo podobne do moich przeżyć, kiedy w r. 1941 zostałem wysiedlony z mojego domku i ogródka tak umiłowanego w Płocku do G. G. i osiedliłem się w Warszawie, skąd w czasie Powstania dostałem się do obozu w Pruszkowie. Życzę naszemu kochanemu Prezesowi i wszystkim zrzeszonym emerytom „Szczęść Boże” w tym Nowym Roku i zasyłał serdeczne pozdrowienia.

Kalikst Rajewicz em. pułk.

Grudziądz: Zwyczajne, doroczne Walne Zebranie członków naszego Związku, odbędzie się w

czwartek dnia 3 lutego 1949 r. w sali Powiatowej Rady Narodowej ul. J. Wybickiego o godzinie 17 z następującym porządkiem dziennym:

1. Odczytanie protokołu ostatniego Walnego Zgromadzenia,
2. Sprawozdanie z czynności Zarządu za rok ubiegły,
3. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej,
4. Dyskusja nad sprawozdaniami i ewent. udzielenie absolutorium,
5. Uchwalenie budżetu i wysokości składek na rok następny,
6. Wybór władz Związku,
7. Wolne wnioski.

Leszno: Dnia 16 stycznia br. w zapełnionej sali Hotelu Polskiego odbyło się Walne Zebranie członków tutejszego Koła Emerytów zaszczycone obecnością Prezesa Związku Polskich Zrzeszeń Emerytalnych Ob. Gizelli, — powitanego burzą długo niemilkających oklasków.

Prezes Gizella przedstawił zebrany przyczynę zwołania do Warszawy na dzień 10 stycznia br. Nadzwyczajnego Walnego Zjazdu Delegatów, wyniki konferencji odbytych u Władz Najwyższych oraz przebieg Zjazdu i zapewnił, że sprawa emerytów, wdów i sierót jest otwarta i że poddana będzie ponownym rozważaniom. Nie należy więc rozpaczać ale czekać z zaufaniem, gdyż wobec przyrzeczeń osób kompetentnych poprawa bytu emerytów, wdów i sierót jest zapewniona.

Dłuższy referat na temat miejscowych stosunków, słuchany z wielką uwagą wygłosiła Ob. doktorowa Błażejczykowa. W dyskusji zabierali głos członkowie Koła Kaczmarek, Kusz i Matynowa.

Po wyczerpaniu porządku dziennego i wysłuchaniu sprawozdania Komisji Rewizyjnej i Sądu Honorowego nastąpiły wybory do władz Związku.

Obradom przewodniczył prezes Koła Ob. Haława.

Piwniczna: Na ręce całego zespołu redakcyjnego przesyłam wyrazy serdecznej wdzięczności za podjęcie pracy nad zorganizowaniem emerytów i stworzeniem Zrzeszenia emeryckiego w Polsce, za wszystkie osiągnięcia i za aktywność i to tak wszystkim Członkom Zarządu Związku, Redakcji i Administracji jak i wszystkim razem.

Szczęść Wam Boże! w Nowym Roku w kontynuowaniu tej trudnej pracy społecznej, która przez podniesienie dobrobytu jednostek przyczyni się

do podniesienia dobrobytu naszego Państwa. Całe Zrzeszenie i sam „Emeryt” są pokrzepieniem moralnym szerokich mas emeryckich, niezbitym dowodem istnienia ludzi o gorących sercach i bezinteresownej ofiarności.

Niech żyją zdrowo, długo i cierpliwie i niech doczekają pomyślnych skutków swojej pracy.

Przy mojej emeryturze 2100 zł nie mogę przyczynić się do materialnego poparcia Waszej pracy. Modłę się tylko, by Bóg Wam pomagał na każdym kroku, we wszystkich Waszych poczynaniach.

Bronisława Cieślakówna

Tarnów — Ostatni numer „Emeryta” z 15. 12. br. w artykule wstępnym „Spójrzcie wstecz” — ilustruje wymownie prace i zabiegi Prezydium Związku Zrzeszeń Emerytów Państwowych, podjętą na przestrzeni ubiegłych dwóch lat.

Większość naszych postulatów została zrealizowana i z tego zdaje sobie dokładną sprawę świat emerycki na terenie całego kraju i wyraża wdzięczności i podziękę Kierownictwu Związku i Redakcji „Emeryta”, szermierzowi naszej sprawy. Kierujemy nasz wzrok na najbliższą przyszłość, która — wierzymy — będzie spełnieniem tych słusznych naszych praw, które nie ziściły się w

wielkiej rocznicy „WIOSNY LUDÓW”.

Zainteresowany świat Emerytów Państwowych i Samorządowych wierzy niezłomnie, że zasadnicze jego postulaty na równi ze światem pracy znajdują analogiczne, sprawiedliwe rozwiązanie, a najbliższy numer „Emeryta”, przyniesie tak długo wyczekiwane obwieszczenie o zniesieniu ograniczeń uposażeń emerytalnych przez cofnięcie zawieszenia art. 6 ustawy emerytalnej, a tym samym umożliwi byt tej części społeczeństwa, która była i jest mózgiem organizacji Państwa Demokratycznego.

W tej nadziei spoglądamy spokojnie w lepszą przyszłość, którą przyniesie nam Rok 1949.

Emjot

Komunikat Państwowego Zakładu Emerytalnego z dn. 14 stycznia br. o dodatku aprowizacyjnym rozesłany do Zrzeszeń Emerytalnych podaliśmy w „Emerycie” Nr 2/49.

Wynosi on dla kart kat I 405.—, kat II 260.— kat. III 135.— zł miesięcznie.

Odpowiedzi Redakcji

Busko Zdrój: Dziękujemy za nadesłane wyczerpujące sprawozdanie roczne, działalności Waszego Koła za rok 1948.

Wszystkie sprawozdania roczne składamy i ogłosimy je w alfabetycznym porządku na czas przed Walnym Zjazdem Delegatów. Przypuszczamy, że wszystkie zrzeszone w Związku organizacje, nadesłały swoje sprawozdania do końca marca br. w celu umożliwienia Zarządowi przygotowania sprawozdania ogólnego z rozwoju i działalności naszej organizacji.

Dziękujemy serdecznie Szanownemu Koledze z Wieliczki za nadesłaną broszurę Zygmunta Gizelli „Stanowisko Emerytów Państwowych wobec skreślenia lat poprzedniej służby”.

Niestety, niewyraźny podpis uniemożliwia jego odczytanie, dlatego nie mogliśmy podziękować listownie.

Spółdzielnia Oszczędnościowo - Pożyczkowa w Białej Krakowskiej: Wzorcowy statut spółdzielni oszczędnościowo - pożyczkowych dotychczas nie został ogłoszony; Powszechna Kasa Oszczędności powstać ma z przemianowania dotychczasowej P. K. O. i powierzenia jej kontroli nad Bankami pożyczkowymi. Najlepszych informacji może udzielić Wam SOP z którym musicie pozostawać w kontakcie. Znajduje się on przy Oddziale Wojewódzkim Banku Gospodarstwa Spółdzielczego.

Mielec: Uwagi pedagogiczne pod adresem obdarowanych nie nadają się do ogłoszenia. Jeżeli komuś coś się podaruje, w szlachetnym zamiarze, nie powinno się wypominać tej darowizny i stawać po niewczasie niesmaczne zastrzeżenia.

Przynajmniej my jesteśmy takiego zdania.

Pan Rajewicz Płock: Dziękujemy za zwrócenie uwagi na pomyłkę administracji.

Pan Kwiatkowski Kielce: Odpowiedź na swoje pytania znajdzie Pan w poprzednim numerze „Emeryta”. Na razie innych wyjaśnień udzielić nie jesteśmy w stanie. Dziękujemy za nadesłane.

Łączność Przemysł: W Ministerstwie będziemy interweniowali w powyższej sprawie, powinniście jednak na miejscu zainteresować tą sprawą Ubezpieczalnię Społeczną, Magistrat i Starostwo, gdyż we wszystkich innych miejscowościach opieka lecznicza jest udzielana takim emerytom. Państwowy Zakład Emerytalny takim emerytom emerytur nie wypłaca, przypuszczamy, że u Was wypłaca je Magistrat. W razie odmowy należy wnieść zażalenie do Urzędu Wojewódzkiego Wydział Samorządowy.

Pan S. Lubliniec: Emeryci kolejowi otrzymują dlatego wyższe emerytury, że jakiś dobry duch nie zawiesił w swoim czasie mocy obowiązującej artykułu 11. przepisów emerytalnych dla kolejowców, równoznacznego z art. 6 ustawy emerytalnej funkcjonariuszów państwowych i wojskowych. O różnicach między uposażeniami jednych i drugich pisaliśmy już kilkakrotnie. Powtarzać nie będziemy. Listy Pana nie nadają się do ogłoszenia drukiem.

Wadowice: Wszyscy przeszliśmy to samo, co wy przeszliście podczas okupacji. Tak samo wywożono nas do obozów, jak Was, tak samo urządzano łapanki i dziki rabunek, tak samo zastaliśmy ruiny i gruz, ani jednego swego grata, ani jednego łacha. Nie zazdroście nam, ani tym, któ-

rzy wywiezieni zostali do G. G. gdyż nie mieli oni miodu. Kto pracować nie mógł, ginął z głodu, gdyż połowa przedwojennej emerytury, nawet, gdy ktoś wywieziony, po wielkich trudach z powodu braku dokumentów, ją otrzymał, starczyła najwyżej na trzy dni. Staramy się o cały ogół emerytów a przede wszystkim o utrzymanie praw emerytów i o minimum egzystencji.

Nastawienia Waszej Komisji Okręgowej Z. Z. nie rozumiemy, gdyż we wszystkich miastach Komisje Okręgowe w miarę możliwości pomagają Związkowi Emerytów, jakkolwiek oficjalnie nie uznają je za Związki Zawodowe.

Dlaczego nie prenumerujecie „Emeryta”? Wadowice najsłabszy mają procent prenumeratorów.

Pan Stanisław Sowa: Zechce Pan zgłosić się Związkowi Emerytów Państwowych, Samorządowych i Prawa Publicznego w Krakowie, ul. Grodzka 39, I piętro, gdzie otrzyma Pan stosowne wyjaśnienie.

Komunikaty

Związek Polskich Zrzeszeń Emerytów Państwowych i Wojskowych podaje do wiadomości, że wobec odbycia posiedzenia Zarządu Związku w dniu 10 stycznia br. przed Walnym Zjazdem, za powiedziane na dzień 10 lutego br. posiedzenie Zarządu Związku zostaje niniejszym odwołane. Termin następnego posiedzenia Zarządu podany zostanie w jednym z następnych numerów „Emeryta”. W razie nagłej konieczności odbycia posiedzenia Zarządu, zostaną rozesłane do członków pisemne zaproszenia.

Związek Emerytów Państwowych w Poznaniu podaje do wiadomości członków, że Spółdzielnia „Szwalnia” Emerytów, przyjmuje jeszcze zgłoszenia emerytek i wdów pragnących wykonywać prace krawieckie sposobem chałupniczym.

Rejestracja odbywa się w godzinach od 9 do 13 w biurze Spółdzielni.

Kasa Pośmiertna Związku Emerytów i Emerytek Państwowych, Wdów i Sierót w Poznaniu za wiadomości członków miejscowych i zamiejscowych, należących do tutejszej Kasy Pośmiertnej, że w miesiącu grudniu ubiegłego roku mieliśmy jeden wypadek śmierci. W myśl regulaminu Kasy wszyscy Członkowie są obowiązani do wpłaty po zł 10 za ten wypadek śmierci. Koła zamiejscowe prosimy o zarządzenie ściągnięcia od swoich członków należących do Kasy Pośmiertnej po zł 10,— za każdy wypadek śmierci.

Przy sposobności przypominamy, że Członkowie zalegający przez 3 miesiące z płaceniem składek członkowskich, względnie z zapłaceniem trzech składek pośmiertnych tracą swoje prawa członkowskie do Kasy i nie mogą domagać się zwrotu wpłat dokonanych.

Celem uniknięcia przykrych konsekwencji należy regularnie wpłacać składki miesięczne oraz opłaty za wypadki śmierci.

(—) Neumayer, wiceprezes

Od Administracji

Do Administracji czasopisma „Emeryt” nadesłali dla bibliotek w Schroniskach:

P. Puchalska Z. Kalwaria Zebrzydowska	1 książkę
P. Gasiński W. Kalwaria Zebrzydowska	1 książkę
P. Wojtowicka M. Oborniki	1 książkę
P. Wichert St. Krosno	3 książki
P. Turczynowska Nowy Sącz	6 książek
P. Gapanowicz Jędrzejów	10 książek

P. *Plaza Biała Krakowska:* Prenumerata zapłacona do końca 1949 r.

P. *Ostrowski Bochnia:* Prenumerata zapłacona do końca 1949 r.

P. *Kubiak Wawer:* Przekazaną kwotę 240,— zł zaliczyliśmy na prenumeratę na rok 1949 gdyż kompletu rocznika 1948 nie posiadamy.

P. *Sobczak Łomża:* Prenumerata zapłacona do końca września 1949 r. Nr 23 wysłano 2. 12. 48 r.

Związek Emerytów Białystok: Należność za legitymację należy przekazywać na konto P. K. O. Nr V.-1294, a nie na konto P. K. O. Nr V-945.

P. *Pachutko Kukle:* Nr 23 i 24 wysłano 2. 12. wzgl. 14. 12. 48 r. reklamować należało przepisowo, po myśli komunikatu zawartego w numerze 19-tym z 1. 10. 48 r.

P. *Guzik Wieliczka:* Nr 24 wysłano 14. 12. 48 r., reklamacja spóźniona, radzimy prenumerować zbiorowo przez tamt. Związek.

Prosimy prenumeratorów z Wadowic o podanie adresu P. Mayera Franciszka, gdyż nie zapoadał ulicy i numeru domu. Wysyłane do Niego czasopismo zwraca poczta jako niedoręczalne.

W tej samej sprawie zwracamy się do prenumeratorów z Lwówka Śląskiego o zapodanie adresu Ob. Romanowskiej Jadwigi.

W administracji naszej złożyli:

Na fundusz Prasowy:

P. Brzyński Ludwik Piła	30,— zł
P. Skiba Jan Radlin	100,— „
P. Laskowski Remigiusz Staszów	100,— „
P. Macioła Józef Wilczyzna	80,— „
P. Michałowski Edmund Poznań	40,— „
P. Pliś Franciszek Smolarzyny	120,— „
Sekretariat Zw. P. Zrzeszeń Em. Warszawa	5.000,— „
P. Jarczyński Mikołaj Namysłów	80,— „
P. Simoniewski Romuald Tomaszów Lubelski	50,— „
P. Chmiel Wojciech Bielsko	100,— „
Związek Em. Państw. Aleksandrów	220,— „
P. Andraszczak Jan Poznań	100,— „
P. Ploch Robert Opalenica	100,— „
P. Bendziński Piotr Trąbczyn	20,— „
P. Badylak Edward Gniezno	80,— „
P. Baśńska Stanisława Poznań	100,— „
P. Tucker Leonard Bodzanów	60,— „
P. Sobolewski Edward Brzesko	100,— „
P. Stempniak Michał Piła	60,— „
P. Obara Józef Warszawa	80,— „
P. Jaworski Antoni Częstochowa	125,— „
Zarząd Koła Zw. Em. Państw. Zabrze	200,— „
P. Bieniaszewska Emilia Leżajsk	100,— „
P. Łatawiec Janina Poznań	20,— „
P. Dr Kowalski Włodzimierz Poznań	320,— „
P. J. S. Poznań	50,— „
P. Woźniak Jakub Poznań	100,— „

TREŚĆ NUMERU:

Protokół Nadzwyczajnego Zjazdu Delegatów z 10. I. 1949
 Nowe opłaty za wcasy,
 Ulgi kolejowe dla pracowników kontraktowych,
 Rozszerzenie uprawnień do korzystania z rent inwalidzkich,
 Listy z Kraju,
 Odpowiedzi Redakcji,
 Komunikaty,
 Od Administracji,
 Dobrowolne datki na Fundusz Prasowy.